

**Komentari Hrvatskog Telekoma d.d. na prijedlog određivanja naknada unutar
Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za iznajmljene elektroničke
komunikacijske vodove
– 2. krug javne rasprave –**

Zagreb, 28. travnja 2014. godine

U okviru drugog kruga javne rasprave koju je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) otvorila dana 25. ožujka 2014. godine u vezi pojedinih odredbi prijedloga odluke u postupku određivanja naknada unutar Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za iznajmljene elektroničke komunikacijske vodove (dalje u tekstu: Standardna ponuda), Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) ovim putem dostavlja svoje komentare.

Iznosi jednokratnih i mjesečnih naknada

S obzirom da su slijedom prethodnih komentara HT-a¹ provedene provjere i korekcije troškovnih modela HAKOM-a, a koje su uzete u obzir i pri izradi novog prijedloga jednokratnih i mjesečnih naknada, HT nema dodatnih komentara na predložene iznose jednokratnih naknada za priključenje usluge, mjesečnih naknada po priključnoj točki i mjesečnih naknada za uporabu voda u okviru ove javne rasprave.

Međutim, skrećemo pažnju da je, i nakon provedenih korekcija troškovnih modela, većina iznosa predloženih mjesečnih naknada po priključnoj točki i mjesečnih naknada za uporabu i dalje značajno niža nego trenutno važeći iznosi naknada iz Standardne ponude (primjerice mjesečne naknade za uporabu voda za tradicionalne digitalne vodove su niže od 31-83%, mjesečne naknade za uporabu voda putem Ethernet tehnologije su niže 73-79%, mjesečne naknade po priključnoj točki za vodove putem xWDM tehnologije su niže 90%). Stoga smatramo opravdanim prije primjene navedenih mjesečnih naknada primijeniti postupno smanjenje naknada, kao što je HT predložio u svojim prijašnjim komentarima².

Iznosi naknada za kašnjenje u realizaciji iznajmljenog voda i otklonu smetnje

HT je već tijekom postupka donošenja odluka kojima se određuju regulatorne obveze na relevantnim tržištima iznajmljenih vodova³ u svojim komentarima navodio kako smatra da su iznosi naknada za kašnjenje u realizaciji

---

¹ Komentari HT-a od 14. siječnja 2014. godine poslani u okviru javne rasprave koju je HAKOM otvorio dana 29. studenoga 2013. godine u vezi prijedloga odluke kojom se određuju izmjene Standardne ponude

² ibid

³ Odluke Vijeća HAKOM-a od 30. studenoga 2011. godine (Klasa: UP/I-344-01/11-07/06, Urbroj: 376-11/IF-11-8 DJ i Klasa: UP/I-344-01/10-01/436, Urbroj: 376-11/IF-11-8 DJ)

iznajmljenog voda i otklon smetnje određeni u prevelikom iznosu⁴, te ne odgovaraju karakteristikama i načinu pružanja usluge iznajmljenih vodova.

Kako se predmetnim postupkom određuju novi iznosi naknada unutar Standardne ponude, koristimo ovu prigodu kako bismo predložili izmjene i iznosa naknada za kašnjenje u realizaciji iznajmljenog voda i naknada za otklon smetnje, a koje su određene relevantnim analizama tržišta⁵ (dalje u tekstu: Analize tržišta) i Standardnom ponudom.

U članku 8.3.1. Standardne ponude, sukladno određenom u Analizama tržišta, navedeno je sljedeće vezano uz iznose naknada za kašnjenje u realizaciji iznajmljenog voda:

„T-Com je obvezan za svaki dan zakašnjenja u realizaciji uspostave iznajmljenog voda, za koji je odgovoran T-Com, Operatoru korisniku isplatiti naknadu na način da za prvih 10 dana kašnjenja plaća ugovornu kaznu u visini 50% mjesečne naknade za korištenje usluge iznajmljenog voda po svakom danu zakašnjenja, te od 11. dana kašnjenja nadalje 150% mjesečne naknade za korištenje usluge iznajmljenog voda po svakom danu zakašnjenja.“

Nadalje, u članku 8.3.3. Standardne ponude, sukladno određenom u Analizama tržišta navedeno je sljedeće vezano uz iznose naknada za kašnjenje otklanjanju smetnje/kvara:

„U slučaju zakašnjenja u otklanjanju smetnje/kvara unutar 48 sati od isteka maksimalnog predviđenog vremena za otklanjanje smetnje/kvara, T-Com je obvezan Operatoru korisniku platiti naknadu u visini iznosa jedne mjesečne naknade za korištenje usluge iznajmljenog voda.“

U slučaju zakašnjenja u otklanjanju smetnji dužem od 48 sati od isteka maksimalnog predviđenog vremena za otklanjanje smetnji, T-Com je obvezan platiti dodatnih 20% mjesečne naknade za korištenje usluge iznajmljenog voda po danu kašnjenja.

U svrhu ostvarivanja prava na naknadu za kašnjenje u otklanjanju smetnji u mreži, Operator korisnik mora T-Com-u podnijeti zahtjev u pisanom obliku.“

Usluga iznajmljivanja vodova svojim karakteristikama usporediva je sa uslugom pripreme kolokacijskog prostora i pristupnog voda u sklopu Standardne ponude HT-a za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje u tekstu: RUO) koja se koristi za spajanje elemenata elektroničke mreže, a ne masovno korištenim uslugama pomoću kojih su spojeni krajnji korisnici za pružanje usluga prijenosa govora i podataka temeljem xDSL tehnologije, a koje su poslužile kao temelj za izračun naknada za kašnjenje. Dodatno, s obzirom na trenutno propisani način izračuna naknada za kašnjenje, iste mogu rezultirati izrazito visokim iznosima koji su nerazmjerni prihodima koje HT ostvaruje od usluga iznajmljenih vodova. Nadalje, način na koji je određen obračun naknada za kašnjenje upućuje da se izračun naknade za kašnjenje zbog karakteristika i raznolikosti usluga mora raditi za svaki pojedini vod, što onemogućava automatizaciju procesa obračuna naknade za kašnjenje. Stoga je takav obračun potrebno ručno odrađivati, što zahtijeva dodatne ljudske resurse, a ujedno povećava mogućnost ljudske greške i pogrešnog obračuna naknada.

⁴ Dodatno možemo navesti i kako su iznosi naknada za kašnjenje, kako je sada propisano Analizom tržišta i Standardnom ponudom, značajno viši nego što je to slučaj u drugim državama za koje raspoložemo podacima o naknadama za kašnjenje (Slovenija i Belgija)

⁵ Analiza tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova – nekonkurentne relacije, koja je sastavni dio odluke od 30. studenog 2011. godine (Klasa: UP/I-344-01/11-07/06, Urbroj: 376-11/IF-11-8 DJ) i Analiza tržišta veleprodajnih zaključnih segmenata iznajmljenih vodova, bez obzira na tehnologiju korištenu za pružanje iznajmljenog ili namijenjenog kapaciteta, koja je sastavni dio odluke od 30. studenog 2011. godine (Klasa: UP/I-344-01/10-01/436, Urbroj: 376-11/IF-11-8 DJ)

Slijedom toga, predlažemo da se iznosi naknada za kašnjenje u realizaciji i otklonu smetnje/kvara iznajmljenih vodova izjednače s iznosima naknada za kašnjenje u realizaciji kolokacije.

Predloženom izmjenom načina obračuna naknada za kašnjenje u realizaciji i otklonu smetnje/kvara od strane HT-a proces bi se značajno pojednostavnio u odnosu na trenutni način obračuna naknada određen Standardnom ponudom.

Predlažemo stoga da se u Prijedlogu odluke dodaju nove točke 1.10. i 1.1.1 na način da iste glase:

1.10. Članak 8.3.1. Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za iznajmljene elektroničke komunikacijske vodove mijenja se i glasi:

„T-Com je obvezan za svaki dan zakašnjenja u realizaciji uspostave iznajmljenog voda, za koji je odgovoran T-Com, Operatoru korisniku isplatiti naknadu na način da za prvih 10 dana kašnjenja plaća ugovornu kaznu u visini od 500 HRK po svakom danu zakašnjenja, te od 11. dana kašnjenja nadalje 2.500 HRK po svakom danu zakašnjenja.“

1.11. Članak 8.3.3. Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za iznajmljene elektroničke komunikacijske vodove mijenja se i glasi:

„U slučaju zakašnjenja u otklanjanju smetnje/kvara unutar 48 sati od isteka maksimalnog predviđenog vremena za otklanjanje smetnje/kvara, T-Com je obvezan Operatoru korisniku platiti naknadu u visini 500 HRK po svakom danu zakašnjenja.

U slučaju zakašnjenja u otklanjanju smetnji dužem od 48 sati od isteka maksimalnog predviđenog vremena za otklanjanje smetnji, T-Com je obvezan platiti 2.500 HRK po svakom danu zakašnjenja.

U svrhu ostvarivanja prava na naknadu za kašnjenje u otklanjanju smetnji u mreži, Operator korisnik mora T-Com-u podnijeti zahtjev u pisanom obliku.“

Ostali komentari

Radi otklanjanja mogućih dvojbi napominjemo kako su način i uvjeti osiguravanja STM-1 sučelja za potrebe usluge međupovezivanja definirani Ponudom za kolokacijske usluge Hrvatskog Telekom d.d. za potrebe međupovezivanja, sukladno navedenom u analizi mjerodavnog tržišta⁶, te primjena istih nije isključena Standardnom ponudom.

Hrvatski Telekom d.d.

---

⁶ Analiza tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji koja je sastavni dio odluke Vijeća HAKOM-a od 28. svibnja 2013. godine (Klasa: UP/1-344-01/12-03/07, Urbroj: 376-11-13-14)